

Novoosnovani i neaktivni poslovni subjekti u 2012. godini

Predmet posmatranja saopštenja o novoosnovanim i neaktivnim poslovnim subjektima jesu poslovni subjekti koji su osnovani u periodu od 01. januara do 31. decembra 2012. godine, odnosno poslovni subjekti koji u tom istom intervalu nijesu obavljali djelatnost.

- Aktivni poslovni subjekti su subjekti koji u posmatranom vremenskom intervalu obavljaju određenu djelatnost, imaju zaposlene radnike i ostvaruju određeni promet.

Grafikon 1. Novoosnovani poslovni subjekti u Crnoj Gori, po opštinama

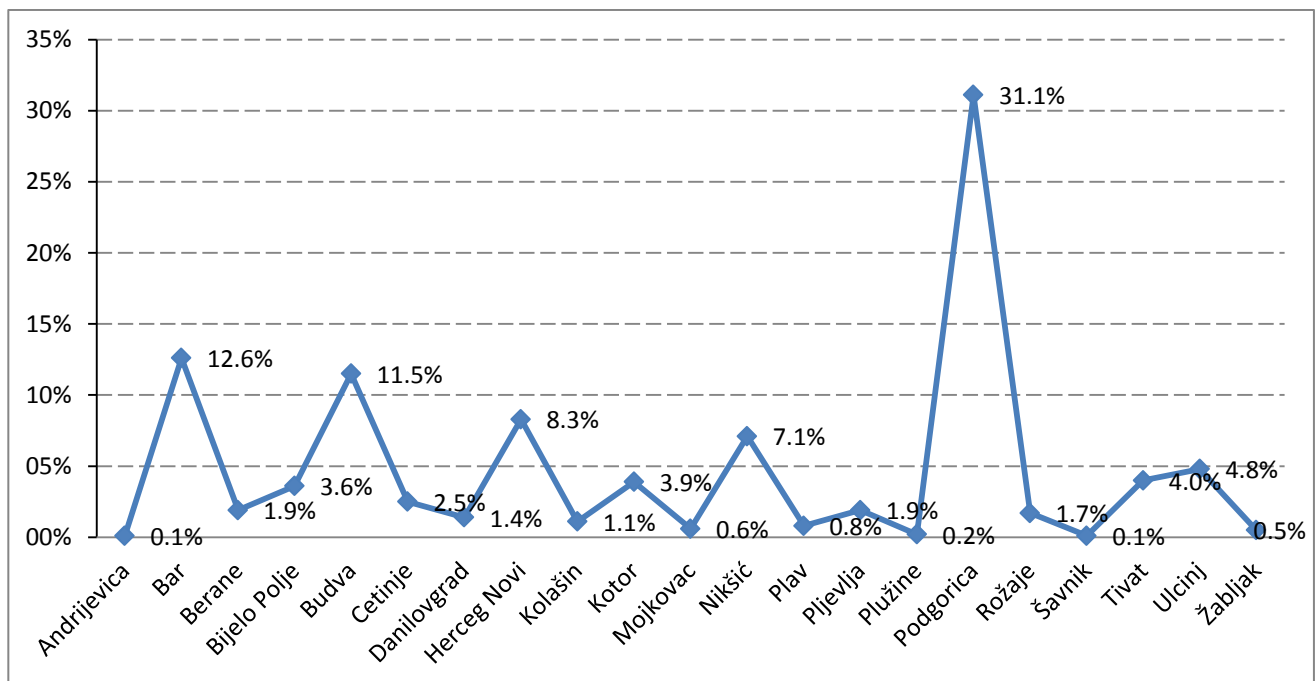

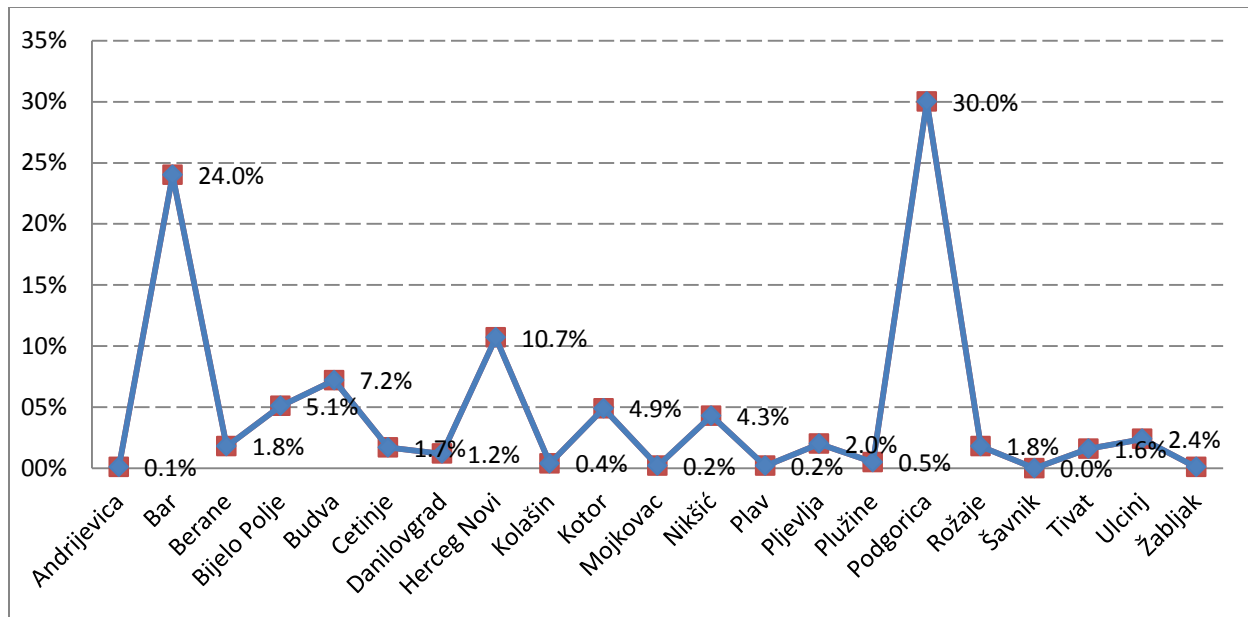
Tabela 1. Novoosnovani poslovni subjekti u Crnoj Gori u 2012.god.

Opština	Frekventnost	Procenat
Andrijevica	3	0,1%
Bar	354	12,6%
Berane	53	1,9%
Bijelo Polje	100	3,6%
Budva	324	11,5%
Cetinje	70	2,5%
Danilovgrad	39	1,4%
Herceg Novi	233	8,3%
Kolašin	32	1,1%
Kotor	111	3,9%
Mojkovac	18	0,6%
Nikšić	199	7,1%
Plav	21	0,8%
Pljevlja	54	1,9%
Plužine	5	0,2%
Podgorica	875	31,1%
Rožaje	47	1,7%
Šavnik	4	0,1%
Tivat	113	4,0%
Ulcinj	136	4,8%
Žabljak	22	0,5%
Ukupno	2 813	100,0%

Analizirajući ukupan broj novoosnovanih poslovnih subjekata u 2012. godini, primjećuje se da je najviše osnivanja bilo u Podgorici koja učestvuje sa 31,1% u ukupnom broju, zatim slijedi Bar sa 12,6% i Budva sa 11,5%.

Takođe, može se zaključiti da je u opštinama Andrijevica (0,1%), Plužine (0,2%) i Šavnik (0,1%) zabilježen najmanji broj novoosnovanih poslovnih subjekata u toku 2012.godine.

Grafikon 2. Neaktivni poslovni subjekti u 2012. godini, po opštinama

U sljedećoj tabeli prikazani su podaci o poslovnim subjektima kojii su u toku 2012. godine prestali sa obavljanjem djelatnosti.

Tabela 2. Neaktivni poslovni subjekti u toku 2012. godine, po opštinama

Opština	Procenat	Frekventnost
Andrijevica	1	0,10%
Bar	264	24,00%
Berane	20	1,80%
Bijelo Polje	56	5,10%
Budva	79	7,20%
Cetinje	19	1,70%
Danilovgrad	13	1,20%
Herceg Novi	117	10,70%
Kolašin	4	0,40%
Kotor	54	4,90%
Mojkovac	2	0,20%
Nikšić	47	4,30%
Plav	2	0,20%
Pljevlja	22	2,00%

Tabela 2. Neaktivni poslovni subjekti u toku 2012. godine, po opštinama

/ nastavak /

Plužine	5	0,50%
Podgorica	330	30,00%
Rožaje	20	1,80%
Šavnik	0	0
Tivat	17	1,60%
Ulcinj	26	2,40%
Žabljak	1	0,10%
Ukupno	1 099	100,00%

Iz Tabele 2 primjećuje se da se i po broju neaktivnih poslovnih subjekata, Podgorica nalazi ispred ostalih opština sa 30,0% od ukupnog broja, zatim slijedi Bar sa učešćem od 24,0% i Herceg Novi sa 10,7 %.

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Značaj i potrebe za Statističkim Biznis Registrom (SBR-om)

Uredbom Vlade Republike Crne Gore br. 02-164 koja je objavljena u Službenom listu br. 4/2001 stvoreni su uslovi za uvođenje Statističkog Biznis Registra u statistički sistem, a sve to u skladu sa potrebom za usklađivanjem statističkog sistema naše zemlje sa statističkim sistemima zemalja Evropske Unije, jer je SBR značajan segment u sistemu statističkih istraživanja (Da bi se postigao zadovoljavajući nivo dosljednosti i uporedivosti statistike neophodan je neki oblik standardizacije registara, zato je donešena Uredba savjeta o statističkim biznis registrima – EEC No 2186/93 od 22. jula 1993. god.).

Statistički biznis registar je pouzdan izvor podataka o populaciji i demografiji poslovnih subjekata. On služi kao okvir za uzimanje uzoraka za sva istraživanja poslovnih statistika u okviru nacionalnog statističkog sistema, obezbijeduje bazu iz koje se uzimaju adresni podaci za slanje upitnika u statističkim istraživanjima, itd. Jedan takav registar se smatra sistemom koji pretvara podatke iz administrativnih izvora u podatke pogodne za statističku upotrebu. Značaj statističkog biznis registra je i u tome da je on ažuran dosije koji sadrži sve statističke jedinice koje su aktivne na teritoriji Crne Gore, koje ostvaruju prihode i koje posjeduju relevantne statističke i administrativne atribute.

Ciljevi SBR-a

Osnovni ciljevi postojanja SBR-a su da obuhvati što je više moguće od nacionalne ekonomske aktivnosti, da pomaže unaprijeđenju efikasnosti nacionalnog statističkog sistema i da služi kao osnovni izvor podataka za veliki broj statističkih istraživanja u okviru nacionalnog statističkog sistema.

Principi SBR-a

SBR u skladu sa postavljenim ciljevima projektovan je na utvrđenim osnovnim principima povjerljivosti, sveobuhvatnosti, ažurnosti i racionalnosti.

Predmet SBR-a

Predmet ovog registra su aktivni poslovni subjekti koji u posmatranoj godini obavljaju određenu djelatnost, imalju zaposlene radnike i ostvaruju određeni promet.

Jedinice koje se prate u okviru Statističkog biznis registra su :

- Pravna jedinica i
- Statističke jedinice: preduzeće, lokalna jedinica i grupa preduzeća.
Pravna jedinica

Pravna jedinica, sama, ili u kombinaciji sa ostalim pravnim jedinicama predstavlja pravnu osnovu za jednu od najvažnijih statističkih jedinica, a to je preduzeće. Ona nije direktno statistička jedinica, ali izvršava potpuno ili djelimično proizvodnu aktivnost i upotrebljava se da bi se konstituisalo preduzeće.

Administrativni izvori obezbjeđuju informacije o nastanku i postojanju pravnih jedinica, dok se za statističke jedinice može reći da su to "vještačke" jedinice koje, iako često predstavljaju realne ekonomske strukture, ne odgovaraju uvijek u potpunosti poznatim pravnim ili administrativnim jedinicama.

Preduzeće

Preduzeće je: organizaciona jedinica koja se bavi proizvodnjom robe i usluga, a koja uživa određen stepen autonomije u donošenju odluka, naročito pri raspodjeli svojih tekućih resursa. Preduzeće obavlja jednu ili više aktivnosti na jednoj ili više lokacija. Odnos između preduzeća i pravne jedinice je uređen u skladu sa definicijom: preduzeće odgovara pravnoj jedinici ili (najmanjoj) kombinaciji pravnih jedinica.

Lokalna jedinica

Lokalna jedinica je preduzeće ili dio preduzeća (radionica, fabrika, magacin, kancelarija, rudnik ili depo itd.) koji je smješten na geografski određenoj lokaciji. Na tom ili iz tog mjesta ekonomsku djelatnost obavlja, osim određenih izuzetaka, jedan ili više radnika (koji mogu biti zaposleni i u nepotpunom radnom vremenu) za jedno isto preduzeće.

Prethodno znači da su ovim registrom obuhvaćene osim jedinica koje obavljaju privrednu djelatnost i jedinice koje ne obavljaju privrednu djelatnost, ali koje su neophodne zbog statističkih istraživanja čiji su predmet posmatranja.

Prilikom klasifikovanja ovih jedinica rukovodi se kriterijumima koji su definisani Uredbom EEC br.696/93 i to :

- Pravni, računovodstveni ili organizacioni kriterijum;

- Geografski kriterijum;
- Kriterijum djelatnosti.

Izvori SBR-a

Izvori podataka za ažuriranje SBR-a podijeljeni su na eksterne i interne izvore. Eksterni izvori su administrativni izvori (Poreska Uprava, Centralni Registar Privrednog Suda, Centralna banka i poslovna i granska udruženja), dok su interni izvori statistička istraživanja koja se koriste za ažuriranje ovog registra, kao i za uporedne analize sa podacima iz administrativnih izvora.

Klasa veličine se određuje na osnovu tri kriterijuma i to:

- broja zaposlenih,
- ostvarenog prometa i
- aktive.

Pravna lica, u smislu ovog zakona, razvrstavaju se na mala, srednja i velika, u zavisnosti od prosječnog broja zaposlenih, ukupnog prihoda na godišnjem nivou i ukupne aktive.

U srednja pravna lica razvrstavaju se pravna lica koja na dan sastavljanja finansijskih iskaza ispunjavaju dva od tri sljedeća kriterijuma:

- da je prosječan broj zaposlenih u godini za koju se podnosi godišnji izveštaj od 50 do 250;
- da je ukupan prihod na godišnjem nivou od 10 000 000 do 50 000 000 EUR;
- da je ukupna aktiva od 10 000 000 do 43 000 000 EUR.

Pravna lica čija su dva od tri kriterijuma niža od najnižih kriterijuma iz stava 2 člana 3 razvrstavaju se u mala pravna lica, a pravna lica čija su dva od tri kriterijuma viša od najviših kriterijuma iz stava 2 istog člana razvrstavaju se u velika pravna lica.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore MONSTAT
81000 Podgorica, IV Proleterske br,2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio/la:

ODSJEK ZA REGISTRE

Tel. +382 20 230 969

e-mail: contact@monstat.org